

Ο αρχαιολόγος Γεώργιος Γεωργίου βρίσκεται από την Τετάρτη στην Αυστραλία, για μία σειρά διαλέξεων, οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της Ύπατης Αρμοστείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αυστραλία, με την ευκαιρία της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ από την Κύπρο. Επιθυμία της Ύπατης Αρμοστείας της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι να δώσει πολιτιστική κι ιστορική χροιά στις εκδηλώσεις, ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση των κυπριακών αρχαιοτήτων από την εποχή του χαλκού που φιλοξενήθηκε τον Μάιο στο Μουσείο «Ian Potter» της Μελβούρνης (η κεντρική εκδήλωση κι η δεξιωση θα λάβουν χώρα την επόμενη εβδομάδα) είχε τέτοια απήκοντη που «ανάγκασε» την Ύπατη Αρμοστεία να ζητήσει την έλευση στην Αυστραλία ενός ειδικού για την εποχή εκείνη. Ως τέτοιος επιλέχθηκε ο Γεώργιος Γεωργίου, ο οποίος είναι ο Αρχαιολογικός Λειτουργός Α' του Τμήματος Αρχαιοτήτων της Κύπρου και θα δώσει πέντε διαλέξεις επί αυστραλιανού εδάφους. Η πρώτη είναι προγραμματισμένη για σήμερα, στις 18:30, στο Πανεπιστήμιο Σίδνεϊ. Την Κυριακή ο Γεώργιος Γεωργίου θα μιλήσει, στις 15:00, στην Κυπριακή Κοινότητα NNO. Η ομιλία αυτή θα είναι η μοναδική που θα γίνει εξ ολοκλήρου στα ελληνικά, υπό τον τίτλο «Η αρχαιολογία της Κύπρου σήμερα». Για τη διάλεξη αυτή ο κ. Γεωργίου μιλά σήμερα αποκλειστικά στον ΚΟΣΜΟ:

► «Είναι διπλός ο στόχος της διάλεξης. Ο πρώτος είναι να γίνει μία συνολική παρουσίαση σχετικά με το ξέρουμε για την αρχαία Κύπρο, από την πρώτη εμφάνιση του ανθρώπου στο νησί. Στις πειραιώτικές περιοχές ο Homo Sapiens εμφανίστηκε πολύ νωρίτερα από ότι στα νησιά της Μεσογείου. Σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε, η Κύπρος είναι το πρώτο νησί της Μεσογείου που αποκτήθηκε από ανθρώπους των γειτονικών χωρών, γύρω στο 10.000 π.Χ. Οι πιλοθυμοί αυτοί ήταν ακόμη τροφοσυλλέκτες, δηλαδή δεν υπήρχε μόνιμη κατοίκηση. Οι πρώτοι μόνιμοι κάτοικοι εγκαταστάθηκαν σε οικισμούς κι άρχισαν να καλλιεργούν τη γη γύρω στο 8.200 π.Χ. Συνολικά, δηλαδή, η Κύπρος μπορεί να υπερηφανεύεται ότι έχει περίπου 10.000 χρόνια πολιτισμού. Η διάλεξη αναφέρεται στην πρώτη εγκατάσταση ανθρώπων στο νησί και φθάνει μέχρι το τέλος της αρχαιότητας. Το δεύτερο που θα προσπαθήσω να δείξω - χωρίς να μπω σε πολλές λεπτομέρειες - είναι πως αναπτύχθηκε η αρχαιολογία στην Κύπρο σαν επιστήμη για να έχουμε αυτές τις γνώσεις που θα παρουσιάσω. Είχε μία σημαντική εξέλιξη τα τελευταία 100 χρόνια. Στις αρχές του 20ού αιώνα η κυπριακή αρχαιολογία θεωρούνταν περιφερειακή κι ο πολιτισμός της αρχαίας Κύπρου επαρχιώτικος. Αυτό είχε σχέση και με τα ιδεολογικά ρεύματα της εποχής και κυρίως τον κλασσικισμό που έθετε στο κέντρο την κλασσική Αθήνα, οπότε ότι δεν έμοιαζε πολύ

μέχρι το τέλος της αρχαιότητας. Το δεύτερο που θα προσπαθήσω να δείξω - χωρίς να μπω σε πολλές λεπτομέρειες - είναι πως αναπτύχθηκε η αρχαιολογία στην Κύπρο σαν επιστήμη για να έχουμε αυτές τις γνώσεις που θα παρουσιάσω. Είχε μία σημαντική εξέλιξη τα τελευταία 100 χρόνια. Στις αρχές του 20ού αιώνα η κυπριακή αρχαιολογία θεωρούνταν περιφερειακή κι ο πολιτισμός της αρχαίας Κύπρου επαρχιώτικος. Αυτό είχε σχέση και με τα ιδεολογικά ρεύματα της εποχής και κυρίως τον κλασσικισμό που έθετε στο κέντρο την κλασσική Αθήνα, οπότε ότι δεν έμοιαζε πολύ

με αυτό θεωρούνταν περιφερειακό. Αυτή η εικόνα έχει αλλάξει σήμερα ριζικά. Η διεθνής αρχαιολογία αναγνωρίζει ότι η Κύπρος έχει έναν κεντρικό ρόλο στον ευρύτερο μεσογειακό κι ευρωπαϊκό πολιτισμό κι υπάρχει συμφωνία ότι η Κύπρος είναι ένα δραστήριο τμήμα του ευρύτερου πολιτισμού κι όχι ένα μεμονωμένο νησί. Σε κάποιες, μάλιστα, φάσεις της ιστορίας διαδραμάτισε και πρωταγωνιστικό ρόλο, όπως στην ύστερη εποχή του χαλκού, όπου κατέκιε κεντρικό ρόλο τόσο στο εμπόριο σε όλη τη Μεσόγειο όσο και στην τεχνογνωσία που είχε σχέση με τον χαλκό. Η Κύπρος είχε

πλούσια κοιτάσματα χαλκού, όμως η γνώση της επεξεργασίας του εισήχθηκε από τις γειτονικές χώρες. Για να εξαχθεί χαλκός χρειάζεται μεγάλη ποσότητα σε ενέργεια (φωτιά). Η Κύπρος υπερτερούσε σε δάσον από τις γειτονικές περιοχές κι έτσι η παραγωγή του χαλκού είχε μεγαλύτερη διάρκεια, καθώς τα δάσον κατάφεραν να στηρίζουν ενεργειακά αυτήν την προσάθεια για πολλούς αιώνες».

► «Σε πρώτο επίπεδο της διάλεξης, λοιπόν, είναι η γνώση μας για την Κύπρο και σε δευτερεύον θέλω να δείξω πως έφτασε η κυπριακή αρχαιολογία να αναδείξει έναν πολιτισμό που δεν γνωρίζαμε καλά. Η γνώση αυτή επιτεύχθηκε στη σκληρή δουλειά Κυπρίων και ξένων αρχαιολόγων τις τελευταίες δεκαετίες. Από το 1960 η Κυπριακή Δημοκρατία στάθηκε πάντα φιλόξενη σε ξένες αρχαιολογικές αποστολές και μία μεικτή πολιτική καταφέραμε και να προσελκύσουμε ξένες αποστολές και να γίνουν αυτές με τη σειρά τους πρεσβευτές της κυπριακής αρχαιολογίας και του πολιτισμού της Κύπρου».

► «Όλα αυτά έχουν στοιχεία επικαιρότητας, αν στη θέση του χαλκού βάλουμε τους υδρογονάνθρακες και το φυσικό αέριο. Ο χαλκός βοήθησε τόσο οικονομικά την Κύπρο, όσο και να αποκτήσει μία πολιτική θέση στην Ανατολική Μεσόγειο, δυσανάλογα μεγάλη με το μέγεθος του νησιού. Οι αναλογίες είναι οφθαλμοφανείς και σήμερα. Ένα κομμάτι του φυσικού πλούτου της Κύπρου, που είναι οι υδρογονάνθρακες στην AOZ της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι μία ευκαιρία και μία πρόκληση για τους Κυπρίους, ώστε να χρησιμοποιήσουν αυτόν τον πλούτο για να μπορέσουν να παίξουν ρόλο σε πολιτικό επίπεδο».

► «Γραπτές πηγές γενικά για την Κύπρο υπάρχουν από τον 16ο αιώνα π.Χ., αλλά δεν έχουν αποκρυπτογραφηθεί. Οι επιγραφές που είναι γραμμένες σε σύστημα που έχει αποκρυπτογραφηθεί τοποθετούνται στο 1000 π.Χ. Στην εποχή του Χαλκού η Κύπρος δεν είχε γραπτές πηγές, αλλά υπάρχουν αναφορές σε γραπτά κείμενα γειτονικών λαών που αναφέρονται στην Αλάσια (σ.ο. αρχική ονομασία της Κύπρου), σαν κέντρο παραγωγής χαλκού».

Ο κ. Γεωργίου θα παραμείνει στην Αυστραλία μέχρι το Σάββατο 14 Ιουλίου. Εκτός από τη σημερινή και τη διάλεξη στην Κυπριακή Κοινότητα την Κυριακή, θα δώσει τρεις ακόμη διαλέξεις: τη Δευτέρα στην Καμπέρα και την Τρίτη και την Τετάρτη στη Μελβούρνη.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΟΥ Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η αρχαιολογία της Κύπρου σήμερα

ΠΟΙΑ ΕΠΑΝΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ;

Σαν να μην πέρασε μια μέρα

► Το έχουμε ξαναγράψει κι αποδεικνύεται περίτερα στην πράξη. Δεν υπάρχει καμία επαναδιαπραγμάτευση του μνημονίου. Το είπε κι η Κριστίν Λαγκάρντ ότι δεν έχει καμία διάθεση να διαπραγματευθεί οτιδήποτε κι πως η τρόικα βρίσκεται στην Αθήνα για συζητήσεις, όχι για διαπραγματεύσεις...

► Είναι φανεί το πράγμα, αφού στην - υπότιθεται - κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής των Βρυξελλών η Ελλάδα... ασθενούσε. Κι εκπροσωπήθηκε μέσω επιστολής, στην οποία δεν έγινε καμία αναφορά για επαναδιαπραγμάτευση. Η νέα κυβέρνηση υποτάχθηκε στη μοίρα της κι η λέξη «επαναδιαπραγμάτευση» αποδείχθηκε πως ήταν απλά ένα προεκλογικό εφεύρημα, σε μία περίοδο που είχε καταγραφεί η λαϊκή αποστροφή για το μνημόνιο.

► Τόσο αυτή η αποστροφή, όσο και το μνημόνιο του λαού για αλλαγή (ή απαλλαγή) του μνημονίου παραμερίζονται τώρα εκ των (πολιτικών) πραγμάτων. Η κυβέρνηση συνεργασίας του Αντώνη Σαμαρά δεν έχει ούτε τη δύναμη, ούτε τη διάθεση να επανα-

ματικές της δηλώσεις, ώστε να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης. Αναμένονται με ενδιαφέρον, καθώς θα αποτελέσουν τους άξονες πάνω στους οποίους θα κινηθεί το κυβερνητικό έργο. Θα καταδείξουν επίσης τη συμβολή σε αυτές των τριών κομμάτων της κυβερνητικής συνεργασίας και σε ποια σημεία υπάρχει σύγκλιση.

► Πάντως, την Κυριακή θα πάρει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα κυβέρνηση κι θα μπορούμε να κοιμόμαστε με... εμπιστοσύνη.

► Έπρεπε να περάσουν τρεις εβδομάδες από τις εκλογές της 17ης Ιουνίου - δηλαδή όσο κράτησε κι η προεκλογική περίοδος για την κάλπη της 6ης Μαΐου - για να πά-

ρει ψήφο εμπιστοσύνης η νέα κυβέρνηση. Ευτυχώς, δηλαδή που ήταν κρίσιμο να μην καθεί ούτε μία ημέρα, όπως έλεγαν προεκλογικά. Τελικά, αποδείχθηκε ότι το μόνο επείγον περιστατικό ήταν η εγκέφρωση του νέου πρωθυπουργού...

► Η τρόικα είναι κι από την Κύπρο. Ο πρόεδρος Χριστόφης θέλει, σαν πρόεδρος του Συμβουλίου της ΕΕ, μια Ευρώπη πιο δίκαιη κοινωνικά. Όμως, το ερώτημα είναι πόσο κοινωνικά κι οικονομικά δίκαιη θα είναι η κατάσταση στην Κύπρο, όταν ολοκληρωθεί η θητεία του προέδρου...

► Στην Ελλάδα το κρά